

Taittiriya Upanishad

Shikshavalli

తైత్తిరీయోపనిషత్ -1.

శీక్షావల్లి

ఓం శం నో మి॒త్రశ్శం॑ వరు॑ణః | శం నో భ॑వత్వ॒ర్చమా

| శం న॒ ఇ॒న్ద్రో బృ॒హ॒స్పతిః॑ | శం నో॒ విష్ణు॑రు॒రుక్త॒మః |

నమో॒ బ్ర॒హ్మ॑ణే | నమ॑స్తే॒ వాయో॑ | త్వ॒మే॒వ

ప్ర॒త్యక్షం॑ బ్ర॒హ్మ॑సి |

త్వ॒మే॒వ ప్ర॒త్యక్షం॑ బ్ర॒హ్మ॑ వది॒ష్యామి॑ | ఋ॒తం

వది॒ష్యామి॑ |

స॒త్యం వది॒ష్యామి॑ | త॒న్మామ॑వతు |

తద్వ॒క్తార॑మవతు |

అవతు మాం | అవతు వక్తారం” |

ఓం శాన్తి: శాన్తి: శాన్తి: || 1 ||

శీక్షాం వ్యా”ఖ్యాస్యామః | వర్ణస్వరః | మాత్రా బలం

సామ సంతానః | ఇత్యుక్తశ్శీ”క్షాధ్యాయః || 1 ||

సహ నౌ యశః | సహ నౌ బ్రహ్మవర్చసం |

అథాతస్సగ్ంహితాయా ఉపనిషదం వ్యా”ఖ్యాస్యామః

పఞ్చస్వధికరణేషు |

అధిలో కమధిజ్యోతిషమధివిద్యమధిప్రజమధ్యాత్మం

తా మహాసగ్ంహితా ఇత్యాచక్షతే | అథాధిలోకం |

పృథివీ పూ”ర్వరూపం | ద్యౌరుత్తరరూపం |

ఆకాశస్స్థి: || 1 ||

వాయుస్స్థానం | ఇత్యధిలోకం | అథాధిజ్యోతిషం

అగ్నిః పూ"ర్వరూపం | ఆదిత్య ఉత్తరరూపం |

ఆపస్పత్తిః |

వైద్యుతస్సన్ధానం | ఇత్యధిజ్యోతిషం | అథాధివిద్యం

|

ఆచార్యః పూ"ర్వరూపం || 2 ||

అస్తేవాస్యుత్తరరూపం | విద్యా సన్ధిః |

ప్రవచనగ్ం సన్ధానం |

ఇత్యధివిద్యం | అథాధిప్రజం | మాతా

పూ"ర్వరూపం |

పితోత్తరరూపం | ప్రజా సన్ధిః | ప్రజననగ్ం సన్ధానం

|

ఇత్యధిప్రజం || 3 ||

అథాధ్యాత్మం | అథరా హనుః పూ"ర్వరూపం |

ఉత్తరా హనురుత్తరరూపం | వాక్సన్ధిః | జిహ్వ

సన్ధానం |

ఇత్యధ్యాత్మం | ఇతీమా మహాసగ్ంహితాః |

య ఏవమేతా మహాసగ్ంహితా వ్యాఖ్యాతా వేద |

సన్ధీయతే ప్రజయా పశుభిః |

బ్రహ్మవర్చసేనాన్నాద్యేన సువర్గ్యేణ లోకేన || 4 ||

యశ్చన్దసామృషభో విశ్వరూపః |

ఛన్దోభ్యోఽధ్యమృతా"థ్సం బభూవ |

స మేన్ద్రో మేధయా" స్పృణోతు |

అమృతస్య దేవ ధారణో భూయాసం |

శరీరం మే విచర్షణం | జిహ్వా మే మధుమత్తమా |

కర్ణా"భ్యాం భూరి విశ్రువం |

బ్రహ్మణః కోశోఽసి మేధయాఽపిహితః |

శ్రుతం మే గోపాయ | ఆవహన్తి వితన్వానా || 1 ||

కుర్వాణా చీరమాత్మనః | వాసాగ్ంసి మమ గావశ్చ

|

అన్నపానే చ సర్వదా | తతో మే శ్రయమావహా |

లోమశాం పశుభిస్సహ స్వాహా" |

ఆమా యన్తు బ్రహ్మచారిణస్వాహా" |

విమాఽఽయన్తు బ్రహ్మచారిణస్వాహా" |

ప్రమా॑ఽఽయన్తు బ్రహ్మ॑చారి॒ణస్వా॒హా” |

దమా॑యన్తు బ్రహ్మ॑చారి॒ణస్వా॒హా” |

శమా॑యన్తు బ్రహ్మ॑చారి॒ణస్వా॒హా” || 2 ||

యశో॑ జనే॑ఽసాని॒ స్వా॒హా” | శ్రేయా॒న్వస్య॑సో॒ఽసాని॒
స్వా॒హా” |

తం త్వా॑ భగ॒ ప్రవి॑శాని॒ స్వా॒హా” |

స మా॑ భగ॒ ప్రవి॑శ స్వా॒హా” |

తస్మి॑”న్ద్వి॒హస్ర॑శాఖే | నిభ॑గా॒హం త్వయి॑ మృజే
స్వా॒హా” |

యథా॑ఽఽపః ప్రవ॑తా॒ఽఽయన్తి॑ | యథా॒ మాసా॑
అహర్జరం |

ఏ॒వం మాం బ్రహ్మ॑చారి॒ణః | ధాత॑రాయన్తు

స॒ర్వత॑స్వా॒హా” |

ప్రతి॑వే॒శోఽసి॒ ప్రమా॑భాహి॒ ప్రమా॑పద్యస్వ || 3 ||

భూర్భు॑వ॒స్సువ॑రితి॒ వా ఏ॒తాస్తి॑స్త్రో వ్యాహృ॑తయః |

తాసో॑ము॒హస్మై॑ తాం చ॑తు॒ర్థీం | మా॒హా॑చ॒మస్యః

ప్రవే॑దయతే |

మహా॑ ఇతి॑ | తద్బ్ర॒హ్మ | స ఆ॒త్మా | అఙ్గా॑న్యన్యా

దే॒వతా॑": |

భూ॒రితి॑ వా అ॒యం లో॒కః | భువ॑ ఇ॒త్యన్త॑రిక్షం |

సు॒వ॒రిత్య॑సౌ లో॒కః || 1 ||

మహా॑ ఇ॒త్యా॑ది॒త్యః | ఆ॒ది॒త్యేన॑ వావ సర్వే॑ లో॒కా

మహీ॑యన్తే |

భూ॒రితి॑ వా అ॒గ్నిః | భువ॑ ఇతి॑ వా॒యుః |

సు॒వ॒రిత్యా॑ది॒త్యః |

మహా॑ ఇతి॑ చ॒న్ద్రమా॑": |

చ॒న్ద్రమ॑సౌ వావ సర్వా॑ణి జ్యోతి॑గ్ంషి మహీ॑యన్తే |

భూ॒రితి॑ వా ఋ॒చః |

భువ॑ ఇతి॑ సామా॑ని |

సు॒వ॒రితి॑ యజు॑గ్ంషి || 2 ||

మహా ఇతి బ్రహ్మ | బ్రహ్మణా వావ సర్వే వేదా
మహీయన్తే |

భూరితి వై ప్రాణః | భువ ఇత్యప్రానః | సువరితి
వ్యానః |

మహా ఇత్యన్నం" | అన్నేన వావ సర్వే" ప్రాణా
మహీయన్తే |

తా వా ఏతాశ్చ తస్మాత్సర్వే | చ తస్మాత్సర్వే
వ్యాహృతయః |

తా యో వేద |

స వేద బ్రహ్మ | సర్వే"ఽస్మై దేవా బలిమావహన్తి ||

3 ||

స య ఏషో"ఽన్తరహృదయ ఆకాశః |

తస్మిన్నయం పురుషో మనోమయః | అమృతో
హిరణ్మయః |

అన్తరేణ తాలుకే | య ఏషస్తన ఇవావలంబతే |

సే"న్త్రయోనిః |

యత్రాసౌ కేశాన్తో వివర్తతే | వ్యపోహ్యా శీర్షకపాలే |
భూరిత్యగ్నౌ ప్రతితిష్ఠతి | భువ ఇతి వాయౌ || 1

||
సువరిత్యాదిత్యే | మహ ఇతి బ్రహ్మణి | ఆప్నోతి
స్వారా"జ్యం |

ఆప్నోతి మనసస్పతిం" | వాక్పతిశ్చక్షుస్పతిః |
శ్రోత్రపతిర్విజ్ఞానపతిః | ఏతత్తతో భవతి |

ఆకాశశరీరం బ్రహ్మ |

సత్యాత్మ ప్రాణారామం మన ఆనందం |

శాన్తిసమృద్ధమమృతం" |

ఇతి ప్రాచీన యోగ్యోపా"స్వ || 2 ||

ష్ఠివ్యంతరిక్షం ద్యౌర్దిశోఽవాంతరదిశాః |

అగ్నిర్వాయురాదిత్యశ్చంద్రమా నక్షత్రాణి |

ఆప ఓషధయో వనస్పతయ ఆకాశ ఆత్మా |

ఇత్యధిభూతం |

అథాధ్యాత్మం | ప్రాణో వ్యానోఽపాన

ఉదానస్సమానః |

చక్షుశ్రోత్రం మనో వాక్త్వక్ |

చర్మమాగ్ంసగ్ం స్నావాస్థి మజ్జా |

ఏతదధివిధాయ బుషిరవోచత్ |

పాజ్కం వా ఇదగ్ం సర్వం” |

పాజ్కేనైవ పాజ్కగ్ం స్పృణోతీతి || 1 ||

ఓమితి బ్రహ్మ | ఓమితీదగ్ం సర్వం” |

ఓమిత్యేతదనుకృతి హ స్మ వా అప్యో

శ్రావయేత్యాశ్రావయన్తి |

ఓమితి సామాని గాయన్తి | ఓగ్ం శోమితి శస్త్రాణి

శగ్ంసన్తి |

ఓమిత్యధ్వర్యః ప్రతిగరం ప్రతిగృణాతి |

ఓమితి బ్రహ్మ ప్రసౌతి |

ఓమిత్యగ్ని హోత్రమనుజానాతి |

ఓమితి బ్రాహ్మణః ప్రవక్ష్యన్నాహా

బ్రహ్మోపాస్పవానీతి |

బ్రహ్మోపాస్పొతి || 1 ||

ఋతం చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

సత్యం చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

తపశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

దమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

శమశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

అగ్నయశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

అగ్నిహోత్రం చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

అతిథయశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

మానుషం చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

ప్రజా చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

ప్రజనశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

ప్రజాతిశ్చ స్వాధ్యాయప్రవచనే చ |

సత్యమితి సత్యవచా రాధీతరః |

తప ఇతి తపోనిత్యః పౌరుశిష్టిః |

స్వాధ్యాయప్రవచనే ఏవేతి నాకో మాధ్యమ్యః |

తద్ధి తపస్తద్ధి తపః || 1 ||

అహం వృక్షస్య రేరివా | కీర్తిః ప్షష్టం గిరేరివ |

ఊర్ధ్వపవిత్రో వాజినీవ స్వమృతమస్మి |

ద్రవిణగ్ం సవర్చసం | సుమేధా అమృతోక్షితః |

ఇతి త్రిశజ్కోర్వేదానువచనం || 1 ||

వేదమనూచ్యార్యోఽస్తేవాసినమనుశాస్తి |

సత్త్వం వద | ధర్మం చర | స్వాధ్యాయా”న్మా

ప్రమదః |

ఆచార్యాయ ప్రియం ధనమాహృత్య ప్రజాతన్తుం మా
వ్యవచ్ఛేత్సీః |

సత్యాన్న ప్రమదితవ్యం | ధర్మాన్న ప్రమదితవ్యం |

కుశలాన్న ప్రమదితవ్యం | భూత్యై న ప్రమదితవ్యం

|

స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాం న ప్రమదితవ్యం || 1 ||

దేవపితృకార్యాభ్యాం న ప్రమదితవ్యం | మాతృదేవో
భవ |

పితృదేవో భవ | ఆచార్యదేవో భవ | అతిథిదేవో భవ
|
యాన్యనవద్యాని కర్మాణి | తాని సేవితవాని | నో
ఇతరాణి |

యాన్యస్మాకగ్ం సుచరితాని | తాని
త్వయోపాస్యాని || 2 ||

నో ఇతరాణి | యే కే చారుమచ్ఛ్రయాగ్ంసో
బ్రాహ్మణాః |

తేషాం త్వయాఽఽసనే న ప్రశ్వసితవ్యం | శ్రద్ధయా
దేయం |

అశ్రద్ధయాఽదేయం | శ్రీయా దేయం | హ్రీయా
దేయం |

భీయా దేయం | సంవిదా దేయం |

అథ యది తే కర్మవిచికిత్సా వా వృత్తవిచికిత్సా వా
స్యాత్ || 3 ||

యే తత్ర బ్రాహ్మణా"స్సంమర్శినః | యుక్తా
ఆయుక్తాః |

అలూక్షా ధర్మకామాస్సుః | యథా తే తత్ర
వర్తేరన్న |

తథా తత్ర వర్తేథాః | అథాభ్యా"ఖ్యాతేషు |

యే తత్ర బ్రాహ్మణా"స్సంమర్శినః | యుక్తా
ఆయుక్తాః |

అలూక్షా ధర్మకామాస్సుః | యథా తే తేషు
వర్తేరన్న |

తథా తేషు వర్తేథాః | ఏష ఆదేశః | ఏష ఉపదేశః

|
ఏషా వేదోపనిషత్ | ఏతదనుశాసనం |

ఏవముపాసితవ్యం |

ఏవము చైతదుపాస్యం || 4 ||

శం నో మి॒త్రశ్శం॑ వరు॑ణః | శం నో భ॑వత్వ॒ర్చమా |
శం న ఇ॒న్ద్రో బృ॑హ॒స్పతిః॑ | శం నో వి॒ష్ణు॑రు॒క్తమః॑ |
నమో॒ బ్రహ్మ॑ణే | నమ॑స్తి వాయో | త్వమే॒వ
ప్రత్యక్షం॑ బ్రహ్మ॑సి |
త్వామే॒వ ప్రత్యక్షం॑ బ్రహ్మ॑వాదిషం |
ఋతమ॑వాదిషం |
సత్యమ॑వాదిషం | తన్మామా॑వీత్ |
తద్వక్తా॑రమావీత్ |
ఆవీ॒న్మాం | ఆవీ॑”ద్వక్తా॑రం” |
ఓం శా॒న్తిః శా॒న్తిః శా॒న్తిః || 1 ||